
SYMPOSIUM OVER HET KROMME RIJNGEBIED

op 5 en 6 oktober 1984

Een van de meest bestudeerde gebieden van de provincie Utrecht is de streek tussen Wijk bij Duurstede en Utrecht; beide steden zijn met elkaar verbonden door de Kromme Rijn. Fysisch geografen, archeologen, historici en landschapskundigen hebben zich, ieder vanuit hun eigen gezichtspunt, met deze streek bezig gehouden. Juist in het afgelopen jaar heeft hierover een aantal belangrijke publicaties het licht gezien.

Met het organiseren van een symposium, voor de leden en belangstellenden, wil de vereniging Oud-Utrecht deze studies samen brengen om zo niet alleen een inzicht te verschaffen in de historie van het gebied maar ook de mogelijkheden en onmogelijkheden te belichten van een verantwoord gebruik van dit landschap in heden en toekomst.

Tot grote vreugde van het bestuur zijn vijf zeer deskundige sprekers bereid gebleken op dit symposium hun visie op het Kromme Rijngebied te geven.

Programma

Vrijdag 5 oktober:

- 19.30-20.00 uur Opening
20.00-21.00 uur Prof. dr. W. A. van Es: De archeologie van het Kromme Rijngebied.
21.00-21.30 uur Koffie
21.30-22.30 uur Dr. H. Berendsen: De Fysisch-geografische aspecten van het Kromme Rijngebied.

Zaterdag 6 oktober:

- 09.30-10.00 uur koffie
10.00-11.00 uur Prof. dr. C. Dekker: De middeleeuwse geschiedenis van het Kromme Rijngebied.
11.00-12.00 uur de heer H. Tromp: De kastelen en landgoederen in het Kromme Rijngebied.
12.00-13.30 uur koffie en lunch.
13.30-14.30 uur mevrouw E. te Boekhorst: Het landschap van het Kromme Rijngebied.
14.30-15.20 uur samenvatting en discussie.

Het symposium zal plaats vinden in het Instituut voor Muziekwetenschappen, Drift 21, Utrecht.

De kosten voor het bijwonen van het symposium bedragen:

f 17,50 voor leden van Oud-Utrecht.

f 17,50 voor studenten en scholieren.

f 30,00 voor niet-leden van Oud-Utrecht.

In de kosten zijn koffie, thee en lunch inbegrepen.

U kunt zich opgeven door middel van het overmaken van het bedrag op gironummer 575520 t.n.v. de penningmeester van Oud-Utrecht, met de vermelding: symposium Kromme Rijngebied.

Wilt u hier tevens het aantal personen vermelden dat u opgeeft, en in welke hoedanigheid volgens de hierboven genoemde categoriën.

De inschrijving sluit op **7 september 1984**.

DE LAATSTE DAGEN VAN NICOLAAS BEETS

In het Archief dr. P. H. Ritter Jr. in de Utrechtse Universiteitsbibliotheek bevindt zich een brief van J. H. Mignon (als ik zijn naam goed lees) op 5 maart 1903 gezonden aan Ritters vader, in 1903 nog hoofdredacteur van Het Nieuws van den Dag en van 1906 tot 1912 hoogleraar in Utrecht. De brief is geschreven 8 dagen voor de dood van Beets op 13 maart 1903.

Utrecht 5 maart 1903.

Hooggeachte Heer.

Hoewel Uw blad langs anderen weg berichten omtrent den toestand van den grijzen Beets ontvangt,

wensch ik U toch even iets heel eigenaardigs te melden omtrent de laatste ogenblikken van den schrijver der Camera, die blijkbaar zijn humor zal behouden tot aan het einde van zijn leven.

't Geen ik U vertel is - 't is haast overbodig dit te melden - niet voor publicatie geschikt.

Prof. Beets trof een beroerte terwijl hij in zijn studeerkamer was; met het oog op zijn lichaamsgestalte en corpulentie werd aldaar een bed opgesteld en zoo rust nu de overigens verlamde maar helder van geest gebleven patiënt te midden van zijn boeken.

Gisteren vroeg hij om te worden geschoren. Me-

vrouw maakte bezwaren, de patiënt hield vol, en de bediende van den naburigen kapper die hem sedert jaren bediend heeft, werd ontboden. In bed had de kunstverrichting plaats waarbij aan het hoofd door mevr. B. steeds de vereischte houding werd gegeven, omdat de lijder dit zélf niet kon doen.

Toen hij geschoren was, dankte hij den bediende en zei kalm-lachend: „Zie zoo nu ben ik tenminste schoon voor mijn houten woning“.

Zoo wacht Beets zijn laatste ogenblik dat elk uur verwacht wordt en verloochent hij den geest niet die hem jaren terug moet bezield hebben bij het schrijven van zijn prachtwerk.

Ik meende U dit staaltje van levensopvatting uit 's dichters laatste oogenblikken niet te moeten onthouden.

Gaarne blijf ik Uw

J. H. Mignon

Jan J. van Herpen

Nicolaas Beets, 1902. Foto: G.A.U., Icon. Atlas.

DE STUDENTENVERENIGING „UNITAS STUDIOSORUM RHENO-TRAJECTINA“

Datum: 21 november 1911; plaats: Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen; aanwezig: 300 studenten en een dagbladjournalist, die naderhand schreef: „Een onbeschrijflijk enthousiasme dat de vergaderzaal in vlam zette, een gejuich, dat als een stormzee opgolfde en langs je heen daverde als een ontzetting, die je in trilling zette, als een electricische stroom, die je dol maakte, die je mee deed brullen, dat was de dronken vreugde bij de geboorte van de „Unitas Studiosorum“, de nieuwe studentenvereniging, die alle studenten, geen enkele uitgezonderd, omvatten wil“.

Twintig jaar daarvoor had ene dr. J. W. Wicherink aan de wieg gestaan van „De Utrechtse Studentenbond“, die diende „het zedelijk bewustzijn der aaneengesloten tot zijn recht te doen komen door op te treden tegen het groenwezen c.s. niet alleen, maar ook tegen verdere den student als mensch onteerende gewoonten en misbruiken“. In de tweede helft van de 19e eeuw veranderde er veel aan het karakter van de strenge studentengroentijd, de discussies laaiden erover op. Sommige Corpssenaten voerden „mores“ in, die andere Senaten weer immoreel vonden. Mede door bovengenoemde „Bond“, die overigens geen

lang leven beschoren was, ontstond wel een gestadige groei en bloei van het nihilisme: het Utrechtsch Studenten Corps verloor langzamerhand zijn monopolie.

Eerdergenoemde dr. Wicherink slaagde er tenslotte in de meeste Utrechtse niet-corpsleden in een *eenheid* samen te brengen. Deze eenheid stelde zich op 21 november 1911 onder leiding van een Senaat. Aanvankelijk huise „Unitas“ in hotel Noord-Brabant, later in het pand Dimplein 16 en uiteindelijk in 1919 op het adres Lucas Bolwerk 8. Unitas werd een gemengde studentenvereniging met een novitiaat (introductieperiode) op voet van strikte gelijkheid, en een lidmaatschap ter ontplooiing, ontspanning en ontwikkeling van haar leden. Het streven was duidelijk: een algemene, voor iedereen toegankelijke vereniging.

Onlangs zijn de archieven van Unitas S.R., die de jaren 1911-1970 omvatten, met die van hun voorgangers, het dispuut „Forsete Wara“ (gesticht in 1879), de Sociëteit „lungit iunctos et Servat Amicos“ (1882-1885) en de Utrechtsche Studenten Bond (1891-1911) overgebracht naar de Gemeentelijke Archiefdienst. Eind vorig jaar verscheen de inventaris van deze archieven 1), zodat deze toegankelijk zijn